

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 3 december 2008
Ons kenmerk 49/5.4/2008014164
Behandeld door de heer E. Uneken (0592) 36 56 23
Onderwerp: Aanbieding "Drenten en Drenthe: een opiniepeiling onder de Drentse
bevolking over het omgevingsbeleid".

Geachte voorzitter/leden,

In de eerste fase van het nieuwe omgevingsbeleid hebben wij met de provincie, onze partners en de inwoners van Drenthe gediscussieerd over de toekomst van Drenthe. Tijdens deze discussies zijn veel aannames en meningen naar voren gekomen. Voor de verdere procesgang leek het ons voor een aantal van deze aannames zinvol om de algemeen geldendheid voor de Drentse samenleving te toetsen. Wij hebben het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg gevraagd een aantal stellingen voor te leggen aan het Drents Panel.

Wij zien in de resultaten overeenkomsten met de richting die wij voor het nieuwe omgevingsbeleid denken te kiezen, bijvoorbeeld de aandacht voor kwaliteit van wonen, de voorkeur voor zuinig ruimtegebruik en de ruimte voor ondernemerschap op het platteland.

Ook bieden de resultaten interessante aandachtspunten voor de verdere uitwerking, bijvoorbeeld de beperkte acceptatie van reistijd voor voorzieningen en de wens tot een uitbreiding van het aanbod aan hoger onderwijs. Dit zijn onderwerpen waar de provincie slechts in beperkte mate invloed op kan uitoefenen.

Wij gebruiken de resultaten in de verdere uitwerking van het nieuwe omgevingsbeleid deels als onderbouwing van onze keuzes en deels als richtinggevend voor de invulling van het beleid.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
cvd/coll.

Aan: Gedeputeerde Staten van Drenthe
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Assen, 20 november 2008
Ons kenmerk: 08.031/32000118.05
Behandeld door: drs. E. Lange (0592) 365943
Onderwerp: aanbieding onderzoeksrapport 'Drenten en Drenthe: een opiniepeiling
onder de Drentse bevolking over het omgevingsbeleid'.

Geacht College van Gedeputeerde Staten van Drenthe,

Met genoegen bieden wij u het onderzoeksrapport 'Drenten en Drenthe' aan. Het rapport doet verslag van een opiniepeiling naar de mening van de Drentse bevolking over de inrichting van de (woon)omgeving binnen Drenthe.

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van het onderzoeksprogramma 2008 in opdracht van Gedeputeerde Staten.

We hopen dat de resultaten van dit onderzoek u kunnen ondersteunen bij de verdere vormgeving en inhoud van uw beleid.

Hoogachtend,

Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg

prof. dr. J. van Dijk
voorzitter

i.a.a. Commissie Omgevingsbeleid van Provinciale Staten

DRENTEN EN DRENTHE

**Een opiniepeiling onder de Drentse bevolking over het
omgevingsbeleid**

Colofon:

Onderzoek en rapportage: drs. E. Lange
Met medewerking van: H. Plat-Lieben
Uitgave: Provincie Drenthe
Bestuurscommissie OCWZ
Postbus 122
9400 AC Assen

Kenmerk: 08.029/320000118.05/EL/HL
Datum: oktober 2008

Auteursrecht voorbehouden.

© Copyright 2008, Bestuurscommissie OCWZ

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij de Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie Drenthe. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of publicatie in een andere vorm dan deze uitgave is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de Bestuurscommissie OCWZ.

Inleiding

In het voorjaar van 2008 hebben Gedeputeerde Staten van Drenthe -in het kader van het omgevingsbeleid- aan het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg (OCWZ) gevraagd een opiniepeiling te houden over de inrichting van de (woon)omgeving binnen Drenthe. De onderzoeksvraag is ingepast in de flexibele capaciteit voor GS van het Onderzoeksbureau CWZ. Voor het beantwoorden van de vraag is het Drents Panel als instrument ingezet.

Aanleiding en vraagstelling

De provincie Drenthe is in januari 2008 onder de noemer 'Dit tekent Drenthe' begonnen met het proces dat moet leiden tot een nieuw omgevingsbeleid. Het proces is opgedeeld in drie fasen: praten, denken, doen. In de eerste fase, praten, is met belanghebbenden (provincie, gemeenten en andere overheden, maatschappelijke organisaties, inwoners etc.) gediscussieerd over de toekomst van Drenthe. Deze fase is juni 2008 afgerond met de vaststelling van de discussienota 'invulling Gezicht van Drenthe'. De discussienota vormt de basis voor de uitwerking van een ontwerp omgevingsbeleid.

Door de deelnemers aan de discussies in de eerste fase is een aantal aannames naar voren gebracht over Drenthe en de Drenten. Het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg is bereid gevonden om een aantal van deze aannames te toetsen onder de Drentse bevolking. Het resultaten van dit onderzoek worden gebruikt bij de verdere uitwerking van het ontwerp omgevingsbeleid.

De rapportagevorm

In deze korte rapportage presenteren we de resultaten van de vragen die de deelnemers van het Drents Panel hebben beantwoord over omgevingsbeleid. Elke vraag wordt behandeld waarbij telkens ook een analyse plaatsvindt naar de achtergrondvariabelen 'leeftijd', 'geslacht' en 'regio'. Opvallende verschillen tussen de bevolkingsgroepen worden genoemd.

Enkele tips bij de interpretatie:

- Waar in de rapportage wordt gesproken over de Drenten worden hier de Drentse burgers van 12 jaar en ouder mee bedoeld.
- De cijfers geven een representatief beeld van de Drentse opinie en zijn een weerspiegeling van de opinie van Drentse burgers van 12 jaar en ouder. Door het grote aantal respondenten (n=1955) zijn de resultaten in hoge mate betrouwbaar en nauwkeurig.

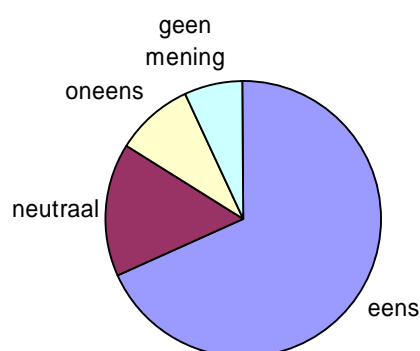
- Ter verhoging van de representativiteit bij de analyses is gebruik gemaakt van correctiefactoren voor de achtergrondvariabelen 'leeftijd', 'geslacht' en 'woongemeente van de respondent'.
- In tegenstelling tot de standaardonderzoeken van het Onderzoeksbureau is niet diep ingegaan op de achtergrond en probleemstelling van het onderzoek. Conform de opdracht zijn er ook geen conclusies getrokken en adviezen gegeven.

De uitkomsten van de inventarisatie

In dit onderdeel van de rapportage worden de resultaten van de inventarisatie over het Drentse omgevingsbeleid weergegeven. Per stelling volgt een tabel (en/of figuur) met de gegeven antwoorden. Bij alle stellingen zijn de gemiddelde percentages weergegeven. Daarnaast is voor alle stellingen gecontroleerd of er opvallende verschillen zijn gevonden tussen man-vrouw, regio waarin men woont, de diverse leeftijdsklassen en het opleidingsniveau.

Stelling 1: Ik vind mooi wonen belangrijk, ook als ik daarvoor verder moet reizen naar mijn werk (n=1202)¹.

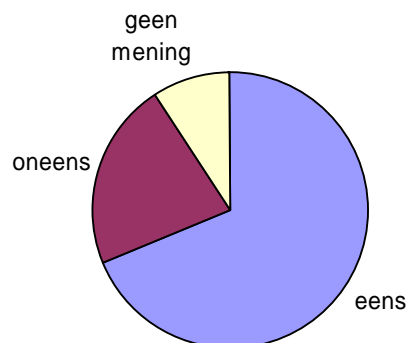
<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	68%
neutraal	16%
oneens	9%
<i>geen mening</i>	7%
Totaal	100%

Drenten vinden mooi wonen belangrijk. Ook als dit met zich meebrengt dat de reistijd naar het werk hierdoor groter is. Deze conclusie geldt voor alle bevolkingsgroepen die op basis van leeftijd, geslacht en regio waarin men woont te onderscheiden zijn. Hoger opgeleiden zijn eerder bereid om voor mooi wonen verder te reizen dan lager opgeleiden (73% vs 55%).

Stelling 2: Dorpen moeten kunnen groeien om voldoende voorzieningen te kunnen houden (n=1939).

<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	68%
oneens	22%
<i>geen mening</i>	9%
Totaal	100%²

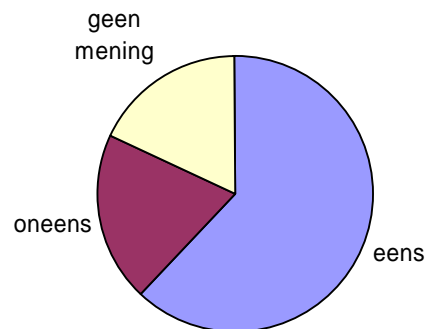
¹ 753 respondenten kruisten het antwoord 'niet van toepassing' aan.

² Door afronding kan het voorkomen dat de optelling van de individuele cellen niet exact overeenkomt met 100%

De stelling wordt door een ruime meerderheid van alle bevolkingsgroepen onderschreven. Met name de groep ouderen (65+) en laag opgeleiden vinden dat dorpen moeten kunnen groeien om voldoende voorzieningen te houden.

Stelling 3: Drenthe moet zich meer promoten met haar karakteristieke, historische en culturele eigenschappen zoals hunebedden en naoberschap. (n=1932)

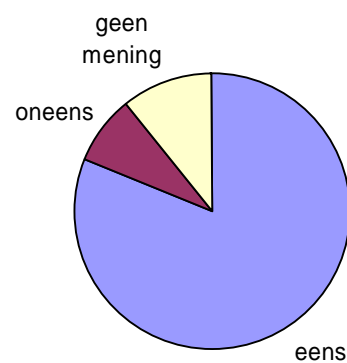
<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	62%
oneens	20%
<i>geen mening</i>	18%
Totaal	100%

Iets minder dan tweederde deel van de bevolking vindt dat Drenthe zich meer moet promoten met haar karakteristieke waarden. Hoger opgeleiden zijn het vaker niet eens met de stelling (26% van hen geeft het antwoord 'oneens', versus 9% van de laag opgeleiden)

Stelling 4: De overheid in Drenthe moet de kwaliteit van wonen en de woonomgeving belangrijker vinden dan het aantal te bouwen woningen. (n=1935)

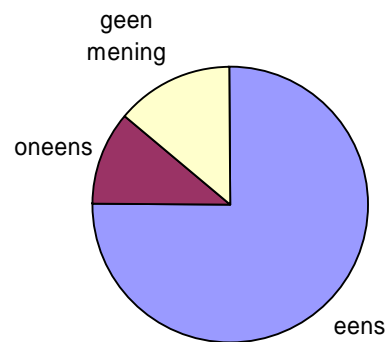
<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	82%
oneens	8%
<i>geen mening</i>	11%
Totaal	100%

De Drentse inwoners zijn het met elkaar eens dat de kwaliteit van wonen en de woonomgeving belangrijker moet zijn dan het aantal te bouwen woningen. Dit geldt voor alle bevolkingsgroepen. Slechts 8% vindt het aantal te bouwen woningen zeker zo belangrijk.

Stelling 5: De Drentse steden zouden zich moeten onderscheiden van elkaar en niet allemaal hetzelfde moeten proberen aan te bieden.

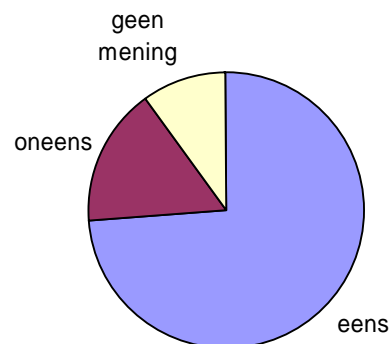
<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	75%
oneens	11%
<i>geen mening</i>	14%
Totaal	100%

Driekwart deel van de Drentse bevolking is het eens met de stelling dat de Drentse steden zich van elkaar moeten onderscheiden. Ruim 10% -met name de lagere leeftijdsklassen- is het hier niet mee eens. De verschillen zijn relatief klein.

Stelling 6: Nieuwe woningen moeten vooral worden gebouwd in de bestaande bebouwde ruimte, pas daarna mag worden gekeken naar uitbreiding. (n=1941)

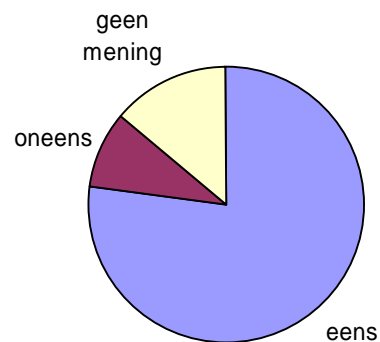
<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	73%
oneens	16%
<i>geen mening</i>	10%
Totaal	100%

Van iedere vier Drenten zijn er drie van mening dat woningen vooral gebouwd moeten worden in de bestaande bebouwde ruimte en dat daarna pas gekeken mag worden naar uitbreiding. Verschillen tussen de diverse bevolkingsgroepen zijn niet aangetroffen.

Stelling 7: Kleine zelfstandigen/ondernemers moeten meer mogelijkheden krijgen om op het platteland te ondernemen. (n=1936)

<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	77%
oneens	9%
<i>geen mening</i>	14%
Totaal	100%

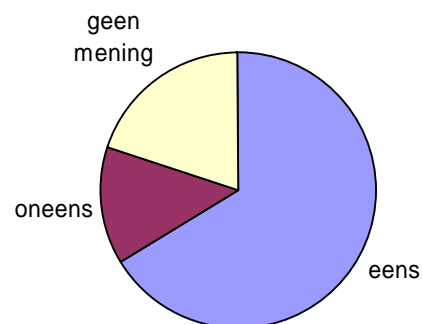

Ruim driekwart deel van de bevolking vindt dat kleine ondernemers meer mogelijkheden moeten krijgen om op het platteland te ondernemen

Analyse van de verschillende leeftijdsgroepen toont een duidelijk verschil tussen jongeren en ouderen. Van de jongeren (12 t/m 29 jaar) is 60% het eens met de stelling. Ouderen (65+) zijn nog duidelijker in hun voorkeur. Van hen wil maar liefst 85% minder restricties voor kleine ondernemers.

Stelling 8: Ik vind het belangrijk dat Drentse jongeren hun vleugels buiten Drenthe kunnen uitslaan. Eventueel kunnen ze later terugkeren. (n=1937)

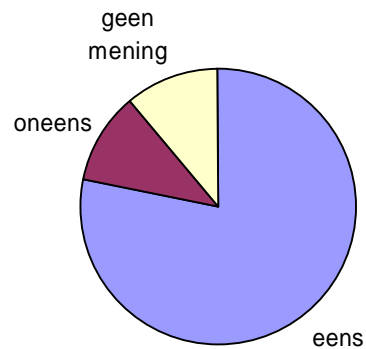
<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	66%
oneens	14%
<i>geen mening</i>	20%
Totaal	100%

Tweederde deel van de Drentse inwoners vindt het belangrijk dat Drentse jongeren de mogelijkheid hebben om de vleugels buiten Drenthe te kunnen uitslaan. Een analyse van de achtergrondkenmerken brengt slechts kleine verschillen aan het licht.

Stelling 9: Drenthe moet haar hoger onderwijs verder uitbreiden zodat meer Drentse jongeren in de provincie kunnen blijven wonen en studeren. (n=1934)

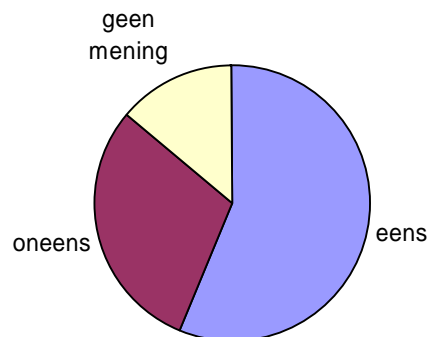
<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	78%
oneens	11%
<i>geen mening</i>	11%
Totaal	100%

78 Procent van de Drentse inwoners is van mening dat het hoger onderwijs moet worden uitgebreid omwille van de mogelijkheid om in de eigen provincie te kunnen blijven wonen en studeren. Enigszins opvallend is dat bij de groep hoger opgeleiden de noodzaak minder hoog is dan bij lager opgeleiden (72% versus 82% dat het eens is met de stelling).

Stelling 10: Ik vind het erg om voor voorzieningen zoals zorg, boodschappen en onderwijs te moeten reizen naar grotere wijken/plaatsen/steden. (n=1939)

<i>Antwoordcategorieën</i>	
eens	56%
oneens	30%
<i>geen mening</i>	14%
Totaal	100%

Meer dan de helft van de Drentse inwoners (56%) vindt het erg om voor bepaalde basisvoorzieningen te moeten reizen naar grotere plaatsen. Dertig procent vindt dit niet erg. Een nadere analyse toont een duidelijk verschil tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Met name een groot deel van de groepen ouderen en laag opgeleiden ziet het niet zitten om (ver) te moeten reizen voor bepaalde voorzieningen. Jongeren en hoger opgeleiden hebben hier duidelijk minder vaak bezwaar tegen.

Bijlage Responsoverzicht

Uitsplitsingen responsoverzicht

Achtergrondkenmerk	respons, absoluut	respons, procentueel
<i>leeftijd</i>		
12 t/m 29 jr.	584	30%
30 t/m 49 jr.	449	23%
50 t/m 64 jr.	472	24%
65+	450	23%
<i>geslacht</i>		
man	893	45,7%
vrouw	1062	54,3%
<i>regio</i>		
midden Drenthe	509	26%
zuidoost Drenthe	638	32%
zuidwest Drenthe	538	28%
noord Drenthe	270	14%
<i>opleidingsniveau</i>		
laag opgeleid	394	20%
gemiddeld	824	42%
hoog opgeleid	519	27%
niet bekend	218	11%
TOTAAL	1955 ³	100%

In totaal hebben 1955 respondenten de vragenlijst volledig en correct ingevuld. De door ons a-select gekozen deelnemers konden op twee manieren meedoen. Schriftelijk via de post of via internet. Met name ouderen en laag opgeleiden maken nog veelvuldig gebruik van de schriftelijke methode. Met behulp van 1955 respondenten kan een prima beeld worden geschetst van de mening van de 'gemiddelde Drent'. Dit geschetste beeld is echter niet genoeg om een representatief beeld te geven. Om deze reden wordt gebruik gemaakt van correctiefactoren. Deze correctie is toegepast op de drie meest belangrijke achtergrondkenmerken. Deze variabelen zijn de 'verhouding man/vrouw', 'leeftijd' en de 'woongemeente van de respondenten'. Op deze manier zijn de Drentse panelresultaten wel representatief voor een gemiddeld Drents cijfer. Uiteraard blijft het ook mogelijk om analyses op doelgroepniveau te presenteren.

³ Doordat van een klein aantal respondenten één achtergrondgegeven ontbreekt, komen de optellingen niet exact uit op 1955.